

„Me meenutame päeva, mis võttis teilt kodu, paljudelt vanemad ja mis röövis teilt lapse- ja noorpõlve. Või – õigemini – mis muutis teie noorpõlve võrreldamatult rängemaks, kui me iganes enestele täna ette kujutada oskame,“ kõneles riigipea Toomas Hendrik Ilves täna presidendi kantselei roosiaeda kogunenud mitmesajale inimesele, kes kõik langesid 1941. aasta 14. juuni küüditamise ohvriks.

President Ilvese sõnul said küüditamisi ja teisi okupatsioonide ajal tehtud kuritegusid Eestis tunda ühel või teisel moel kõik inimesed. „Julmus prõmmis kõikide Eesti kodude ustele, kurjus hakkas murdma kõiki südameid,“ rääkis ta.

Riigipea meenutas, et küüditamised puudutasid lähedalt temagi suguvõsa, sest kogu ta emapoolne pere oli 1941. aasta suvel küüditatute nimekirjas, kuid õnneks neid hoiatati, diplomaadist vanaonu Hans Rebane hüppas vangilaevalt merre ja pääses, kuid isapoolsed sugulased küüditati 1949. aastal.

President Ilves tunnustas küüditatud kaasmaalaste sitkust ja jõudu pärast Siberi aastaid Eestis uuesti alustada.

„Teie enam ei kartnud, sest olite suurima kurjusega kokku puutunud ja sellest üle olnud, sellest võitu saanud. Koos sellega näitasite eeskuju kõigile teistele. Ja teete seda tänaseni. Sest teie juuresolekul on päris keeruline kurta, et elu on ränk või raske. Peale teie ei ole kellelgi seesuguseks kurtmiseks moraalset õigust,“ ütles riigipea. „Ma tänan teid Eesti Vabariigi nimel, et leidsite jõudu elada üle ja tõusta kõrgemale kurjusest ja kannatustest. Mälestagem ühiselt kõiki süütuid ohvreid, kellele saatusel jagus vähem armu.“

Vabariigi Presidendi vastuvõtule olid kutsutud Eesti Memento Liidu nimekirjas olevad 1941. aasta küüditatud, kellest praegu on elus ligi 600 inimest.

Vabariigi Presidendi Kantselei
avalike suhete osakond
tel 631 6229